

Prædiken til Langfredag

Joh. 18,1-19,42 (fordelt på 7 læsninger mellem salmer og Bach-koraler)

En natlig afhentning. Anholdt ud fra en praktisk beregning om, at det er bedre, at ét menneske dør, end at hele folket går til grunde.

Processen bliver kort. Bevisførelsen er ringe og meningerne forud indfattede.

Så går det videre gennem mørket til dommen. Folkemængden råber på blod, og magthaveren tænker strategisk. Der skrives til handling. Bøddlerne ved, hvad de skal gøre. Korset bliver rejst og byttet fordelt.

Og Jesus dør.

Der stopper det så. Det gælder også vores ord, for ramt af meningsløshed giver det så mening at fortsætte med at tale? Hvilke ord er der at stille op overfor døden? Uanset hvor nøgternt vi beskriver den, kan vi ikke nedskrive døden til noget forbigående. Døden er en ulykke af så stort et omfang, at verden går under – den nære verden, der er mit liv, og den store verden, der er hjem for menneskelighed.

Ingen grund til at lyve mørket anderledes end det er. Hvad gavn skulle vi have af at overtale os selv og andre til et letsind, der ikke er dækning for.

Han bøjede hovedet og opgav ånden. Det er Langfredags undergang.

Alligevel har vi fyldt denne Langfredag med ord. Vi har fortalt for hinanden Jesu lidelsehistorie og er blevet mindet om hans død. Og nu fortsætter vi ordene ind i en prædiken. Ikke for krampagtigt at prøve på at finde mening i forråelsen eller i et forsøg på at finde en forståelse af det ubegribelige. Vi fortsætter ordene, fordi det ville være værre at lade være.

Det onde får magt, dér hvor natur bliver til unatur, og menneskeligt bliver til umenneskeligt. Men det er at lade sig falde dybere ned i det umenneskelige, hvis vi ikke vil forholde os til lidelsen og ondskaben. Det bliver for alvor grumt, dér hvor vi tier om det onde.

Så derfor fortsætter vi trodsigt med at tale. Og håbet er, at vi ikke gør det uden dækning, at fortællingen om Jesu død er føjet ind i en sammenhæng, hvor vi får ord, der er stærke nok til at gå op imod selv døden.

Vi er delte – tvetungede i vores tale og tvetydige i vores handlinger. Det er netop det delte i os, som forråelsen lever af. Men Gud er én. Den Gud der dør på korset, er den samme Gud, som vi har mødt i de mange fortællinger, der til sidst ender i Jerusalem også denne påske. Fortællinger der alle har

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 140. 114. årgang
Marts 2013
ISSN 0901-2214

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

det til fælles, at de er et evangelium, et glædeligt budskab. Det giver os lov til at håbe, at der et eller andet sted må gemme sig – om ikke andet så bare ekkoet af et evangelium – også på en Langfredag. Det også selv om fortællingen om Jesu lidelse handler om mørket og giver mindelser om alt for mange lidelsesfortællinger i menneskehedens historie.

Hver nat har sine afhentninger. Hver dag sine menneskelige bombeskjolde, som bliver skubbet frem foran os andre, alt imens der argumenteres med det fornuftige i at ofre én for at redde mange. Og dertil kommer så alle følelserne: Vreden over at det, der skulle have været stort, pludselig tager sig sølle ud. Misundelsen over at en anden skinner klarere end en selv. Fejheden, når man ikke vil stå ved sit ansvar. Og glæden ved at kunne tårne sig op over andre. Alt sammen menneskelige muligheder og menneskelige realiteter.

Det gælder også det at lade sig glide ind i en folkemængde, hvor enhver selvstændig dømmekraft og ansvarlighed går under i gruppens.

Rå magt trives bedst i flok. En flok grebet af blodrus føler en sær styrke ved offerets afmagt og kan helt uden forbehold berøve et menneske dets værdighed – fornedre det til uigenkendelighed. I en flok i blodrus har det onde de bedste vækstbetingelser og tvetunget tale kronede dage. For her undertrykkes det lettest, når vi handler imod medmenneskelighed og medfølelse.

I langfredagsberetningen væves tvetydigheden sammen på djævelsk vis. De umenneskelige tråde samler sig til et net, som fan-

ger Jesus ind. Nu skal han være offer for det hele.

Og så er vi tilbage ved tavsheden. For hvad mere er der da at sige. Stop urene og sluk stjernerne. Klæd dig i sort og grib fat om kistens håndtag. Det er forbi. Forråelsen har sejret, og ordene er sluppet op.

Eller?

I mørket begynder en at tale, eller rettere: han fortsætter med at tale:

”Kvinde dér er din søn”, siger den korsfæstede til sin mor. Og til den discipel han elskede: ”Dér er din mor”.

Der er åbenbart noget, der fortsætter, når alt er slut. Der er et fællesskab, der fortsætter, og der er en menneskelighed, der ikke vil gå under. Han har hele tiden peget på det fællesskab og den menneskelighed. Og vi har hørt det i den ene evangelietekst efter den anden igennem kirkeåret. Nu peger han også på fællesskabet på vej ind i døden. Han peger på den anden og siger: Der er dit liv.

Ved korset træder den treklang frem, som er det bærende. Den tre-klang der består af Gud, den anden og mig selv. Og med et bliver korset til andet end et vredesudbrud. Det bliver til en kærlighedserklæring – der er et fællesskab i livet, der er et fællesskab på vej ind i døden. Og er det et ekko af et fællesskab vi kan høre ude fra fremtiden? På den anden side af døden, fra evigheden?

Da Jesus er død, tager menneskehænder ham ned fra korset, som har han kaldt en anden mere sand side frem i dem. Omsorgsfuldt svøber de ham i et ligklæde. Derefter bærer de ham til de dødes have, lægger ham i en grav og ruller en sten for indgangen til graven. Nu er det så bare at vente.

Det er Langfredag. Der skal komme andre dage efter denne. Måske kan man allerede høre et ekko af dem?

Amen.

Christiane Gammeltoft-Hansen

Lindevang

Salmer:

180, 202, 187, 188, 193, 200, 192